
Raghuvansha 11 by Kalidas

ரகு⁴வம்ஸம் ஸர்க:³ 11 காலிதா³ஸக்ரு³தம்

Document Information

Text title : raghuvansha11

File name : raghuvansha11.itx

Category : major_works, kAlidAsa

Location : doc_z_misc_major_works

Author : kalidasa

Transliterated by : Arvind Kolhatkar akolhatkar at rogers.com

Proofread by : Arvind Kolhatkar akolhatkar at rogers.com

Latest update : August 05, 2005

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 24, 2024

sanskritdocuments.org

ரகு⁴வம்ஸம் ஸர்க:³ 11 காலிதா³ஸக்ரு³தம்

கௌஸரிகேந ஸ கில கூதி³ஸ்வரோ ராமமத்⁴வரவிகா⁴தஸாந்தயே |
காகபகூத்⁴ரமேத்ய யாசிதஸ்தேஜஸாம் ஹி ந வய: ஸமீக்ஷயதே || 11-1 ||

க்ரு³ச்ச²ரலப்³த⁴மபி லப்³த⁴வ்ரண்பா⁴க்தம் தி³தே³ஸ முநயே ஸலக்ஷமணம் |
அப்யஸுப்ரணயிநாம் ரகோ:⁴ குலே ந வ்யஹந்யத கதா³சித³ர்தி²தா || 11-2 ||

யாவதா³தி³ஸதி பார்தி²வஸ்தயோர்நிர்க³மாய புரமார்³ஸம்ஸ்க்ரியாம் |
தாவதா³ஸா வித³தே⁴ மருத்ஸகை:² ஸா ஸபுஷ்பஜலவர்ஷிபி⁴ர்க⁴நை: || 11-3 ||

தௌ நிதே³ஸகரணோத்³யதௌ பிதூர்த⁴ந்விநௌ சரணயோர்நிபேதது: |
பூ⁴பதேரபி தயோ: ப்ரவத்ஸ்யதோர்நம்ரயோருபரி பா³ஷ்பபி³ந்த³வ: || 11-4 ||

தௌ பிதூர்நயநஜேந வாரிணா கிருசிது³கூதிஸிக²ண்ட³காவுபௌ⁴ |
த⁴ந்விநௌ தம்ரு³ஷிமந்வக³ச்ச²தாம் பௌரத்³ரு³ஷ்டிக்ரு³தமார்³க³தோரணௌ || 11-5 ||

லக்ஷமணாநுசரமேவ ராக⁴வம் நேதுமைச்ச²த்³ரு³ஷ்நிதி³யஸௌ ந்ரு³ப: |
ஆஸிஷம் ப்ரயயுஜே ந வாஹிநீம் ஸா ஹி ரகூணவிதௌ⁴ தயோ: கூஷமா || 11-6 ||

மாத்ரு³வர்க³சரணஸ்ப்ரு³ஸௌ முநேஸ்தௌ ப்ரபத்³ய பத³வீம் மஹௌஜஸ: |
ரேசதுர்க³திவஸாத்³ப்ரவர்திநௌ பா⁴ஸ்கரஸ்ய மது⁴மாத⁴வாவிவ || 11-7 ||

வீசிலோலபு⁴ஜயோஸ்தயோர்க³தம் ஸைஸவாச்சபலம்ப்யஸோப⁴த |
தூயதா³க³ம இவோத்³த⁴யபி⁴த்³யயோர்நாமதே⁴யஸத்³ரு³ஸம் விசேஷ்டிதம் || 11-8 ||

தௌ ப³லாதிப³லயோ: ப்ரபா⁴வதோ வித்³யயோ: பதி² முநிப்ரதி³ஷ்டயோ: |
மம்லதூர்ந மணிகுட்டிமோசிதௌ மாத்ரு³பார்³ஸ்வபிவர்³திநாவிவ || 11-9 ||

பூர்வவ்ரு³த்தகதி²தை: புராவித:³ ஸாநுஜ: பித்ரு³ஸக²ஸ்ய ராக⁴வ: |
உஹ்யமாந இவ வாஹநோசித: பாத³சாரமபி ந வ்யபா⁴வயத் || 11-10 ||

தௌ ஸராம்ஸி ரஸவத்³பி⁴ரம்பு³பி:⁴ கூஜிதை: ஸ்ருதிஸுகை:² பதத்திண: |
வாயவ: ஸுரபி⁴புஷ்பரேணுபி⁴ஸ்சா²யயா ச ஜலதா:³ ஸிஷேஷ்விரே || 11-11 ||

நாம்ப⁴ஸாம் கமலஸோபி⁴நாம் ததா²ஸாகி²நாம் ச ந பரிஸ்ரமச்சி²தா³ம் |
 த³ர்ஸநேந லகு⁴நா யதா² தயோ: ப்ரீதிமாபுருப⁴யோஸ்தபஸ்விந: || 11-12 ||

ஸ்தா²ணுத³க்³த⁴வுபுஷஸ்தபோவநம் ப்ராப்ய தா³ஸரதி²ராத்தகார்முக: |
 வி³க்ரஹேண மத³நஸ்ய சாருண ஸோ⁵ப⁴வத்ப்ரதிநி⁴ர்ந கர்மணு || 11-13 ||

தௌ ஸுகேதுஸுதயா கி²லீக்ரு²தே கௌஸிகாத்³விதி³தஸாபயா பதி² |
 நிந்யது: ஸ்த²லநிவேஸிதாட²நீ லீலயைவ த⁴நுஷ² அதி⁴ஜ்யதாம் || 11-14 ||

ஜ்யாநிநாத³மத²க்³ரு²ஹ்ணதீ தயோ: ப்ராது³ராஸ ப³ஹுலக்ஷபாச²வி: |
 தாட³கா சலகபாலகுண்ட³லா காலிகேவ நிபி³டா³ ப³லாகிநீ || 11-15 ||

தீவ்ரவேக³து⁴தமார்³க்³வ்ரு²க்ஷயா ப்ரேதசீவரவஸா ஸ்வநோக்³ர்யா |
 அப்யபா⁴வி ப⁴ரதா³க்³ர்ஜஸ்தயா வாத்யயேவ பித்ரு²காநநோத்த²யா || 11-16 ||

உத்³யதைகபு⁴ஜயஷ்டிமாயதீம் ஸ்ரோணிலம்பி³புருஷாந்த்ரமேக²லாம் |
 தாம் விலோக்ய வநிதாவதே⁴க்⁴ரு²ணம் பத்ரிணு ஸஹ முமோச ராக⁴வ: || 11-17 ||

யச்சகார விவரம் ஸிலாக⁴நே தாட³கோரஸி ஸ ராமஸாயக: |
 அப்ரவிஷ்டவிஷ்யஸ்ய ரக்ஷஸாம் த்³வாரதாமக்³மத³ந்தகஸ்ய தத் || 11-18 ||

பா³ணபி⁴ந்நஹ்ரு²த்யா நிபேதுஷீ ஸா ஸ்வகாநநபு⁴வம் ந கேவலாம் |
 விஷ்டபத்ரயபராஜயஸ்தி²ராம் ராவணஸ்ரியமபி வ்யகம்பயத் || 11-19 ||

ராமமந்மத²ஸரேண தாடி³தா து: ³ஸஹேந ஹ்ரு²த்யே நிஸாசர் |
 க³ந்த⁴வத்³ருதி⁴ர்சந்த³நோக்ஷிதா ஜீவிதேஸவஸதீம் ஜகா³ம் ஸா || 11-20 ||

நைர்ரு²தக்³நமத² மந்த்ரவந்முநே: ப்ராபத³ஸ்த்ரமவதா³ந்தோஷிதாத் |
 ஜ்யோதிரிந்த⁴நநிபாதி பா⁴ஸ்கராத்ஸூர்யகாந்த இவ தாட³காந்தக: || 11-21 ||

வாமநாஸ்ரமபத³ம் தத: பரம் பாவநம் ஸ்ருதம்ரு²ஷேருபேயிவாந் |
 உந்மநா: ப்ரத²மஜ்நமசேஷ்டிதாந்யஸ்மரந்நபி ப³பூ⁴வ ராக⁴வ: || 11-22 ||

ஆஸஸாத³ முநிராத்மநஸ்தத: ஸிஷ்யவர்க³பரிகல்பிதார்ஹணம் |
 ப³த்³த⁴பல்லவபுடாஞ்ஜலித்³ருமம் த³ர்ஸநோந்முக்²ம்ரு²க்³ம் தபோவநம் || 11-23 ||

தத்ர தீ³க்ஷிதம்ரு²ஷிம் ரரக்ஷதுர்விக்⁴ந்தோ த³ஸரதா²த்மஜௌ ஸரை: |
 லோகமந்த⁴தமஸாத்³க்ரமோதி³தௌ ரஸ்மிபி: ⁴ஸஸிதி³வாகராவிவ || 11-24 ||

வீக்ஷய வேதி³மத² ரக்தபி³ந்து³பி⁴ர்³ந்து⁴ஜீவப்ரு²து²பி: ⁴ப்ரதூ³ஷிதாம் |
 ஸம்ப்⁴ரமோ⁵ப⁴வத³போட⁴கர்மணம்ரு²த்விஜாம் ச்யுதவிகங்கதஸ்ருசாம் || 11-25 ||

உந்மு²க:² ஸபதி³ லக்ஷமணாக்³ரஜோ பா³ணமாஸ்ரயமுகா²த்ஸமுத்³த⁴ரந் |
ரக்ஷஸாம் ப³லமபய்யத்³ம்ப³ரே க்³ரு³த்⁴ரபக்ஷபவநேரிதத்⁴வஜம் || 11-26 ||

தத்ர யாவதி⁴பதீ மக²த்³விஷாம் தெள ஸரவ்யமகரோத்ஸ நேதராந் |
கிம் மஹோரக³விஸர்பிவிக்ரமோ ராஜிலேஷு க³ருட:³ ப்ரவர்ததே || 11-27 ||

ஸோ⁵ஸ்த்ரமுக்³ரஜமஸ்த்ரகோவித:³ ஸந்த³தே⁴ த⁴நுஷி வாயுதை³வதம் |
தேந ஸைலகு³ருமப்யபாதயத்பாண்⁶ப்த்ரமிவ தா³காஸுதம் || 11-28 ||

ய: ஸுபா³ஹூரிதி ராக்ஷஸோ⁵பரஸ்தத்ர தத்ர விஸஸர்ப மாயயா |
தம் க்ஷாரப்ரஸகலீக்ரு³தம் க்ரு³தீ பத்ரிணம் வ்யப⁴ஜதா³ஸ்ரமாத்³ப³ஹி: || 11-29 ||

இத்யபாஸ்தமக²விக்⁴நயோஸ்தயோ: ஸாமயுகீ³நமபி⁴நந்த்ய³ விக்ரமம் |
ரு³த்விஜ: குலபதேர்யதா²க்ரமம் வா³க்யதஸ்ய நிரவர்தயந்க்ரியா: || 11-30 ||

தெள ப்ரணாமசலகாகபக்ஷகௌ ப்⁴ராதராவவப்⁴ரு³தா²ப்லுதோ முநி: |
ஆஸிஷாமநுபத³ம் ஸமஸ்ப்ரு³ஸத்³தீர்ப⁴பாடலதலேந பாணிநா || 11-31 ||

தம் ந்யமந்த்ரயத ஸம்ப்⁴ரு³தக்ரதுர்மைதி²ல: ஸ மிதி²லாம் வ்ரஜந்வஸீ |
ராக⁴வாபி நிராய பி³ப்⁴ரதௌ தத்³த⁴நு:ஸ்ரவணஜம் குதூஹலம் || 11-32 ||

தை: ஸிவேஷு வஸதிர்க³தாத்⁴வபி:⁴ ஸாயமாஸ்ரமதநுஷ்வக்³ரு³ஹ்யத |
யேஷு தீ³ர்க⁴தபஸ: பரி³க்³ரஹோ வாஸவக்ஷணகலத்ரதாம் யயௌ || 11-33 ||

ப்ரத்யபத்³யத சிராய யத்பநஸ்சாரு கௌ³தமவதூ:⁴ ஸிலாமயீ |
ஸ்வம் வபு: ஸ கில கில்பி³ஷ்ச்சி²தா³ம் ராமபாத³ரஜஸாமநுக்³ரஹ: || 11-34 ||

ராக⁴வாந்விதமுபஸ்தி²தம் முநிம் தம் நிஸம்ய ஜநகோ ஜநேஸ்வர: |
அர்த்²காமஸஹிதம் ஸபர்யயா தே³ஹப³த்³த⁴மிவ த⁴ர்மமப⁴யகா³த் || 11-35 ||

தெள விதே³ஹநக³ரிநிவாஸிநாம் கா³ம் க³தாவிவ தி³வ: புநர்வஸூ |
மந்யதே ஸம் பி³தாம் விலோசநை: பக்ஷமபாதமபி வஞ்சநாம் மந: || 11-36 ||

யூபவத்யவஸிதே க்ரியாவிதௌ⁴ காலவித்குஸிகவம்ஸவர்த⁴ந: |
ராமமிஷ்வஸநத³ர்ஸநோத்ஸுகம் மைதி²லாய கத²யாம்ப³பூ⁴வ ஸ: || 11-37 ||

தஸ்ய வீக்ஷய லலிதம் வபு: ஸிஸோ: பார்தி²வ: ப்ரதி²தவம்ஸஜந்மந: |
ஸ்வம் விசிந்த்ய ச த⁴நுர்து³ராநமம் பீடி³தோ து³ஹித்ரு³ஸூல்கஸம்ஸ்த²யா || 11-38 ||

அப்³ரவீச்ச ப⁴க³வந்மதங்க³ஜெர்யத்³ப்³ரு³ஹத்³பி⁴ரபி கர்ம து³ஷ்கரம் |

தத்ர நாஹமநுமந்துமுத்ஸஹே மோக்ஷவ்ரு²த்தி கலப⁴ஸ்ய சேஷ்டிதம் || 11-39 ||

ஹ்ரேபிதா ஹி ப³ஹுவோ ந்ரேஸ்வராஸ்தேந தாத த⁴நுஷா த⁴நுர்ப⁴ரு²: |
ஜ்யாநிகா⁴தகடி²நத்வசோ பு⁴ஜாந்ஸ்வாந்விதூ⁴ய தி⁴கி³தி ப்ரதஸ்தி²ரே || 11-40 ||

ப்ரத்யுவாச தம்ரு²ஷ்நிஸ்மியதாம் ஸாரதோ⁵யமத²வா கி³ரா க்ரு²தம் |
சாப ஏவ ப⁴வதோ ப⁴விஷ்யதி வ்யக்தஸக்திரஸநி³கி³ராவிவ || 11-41 ||

ஏவமாப்தவசநாத்ஸ பௌருஷம் காகபக்ஷகத⁴ரே⁵பி ராக⁴வே |
ஸ்ரத்³த³தே⁴ த்ரித³ஸகோ³பமாத்ரகே தா³ஹுஸக்திமிவ க்ரு²ஷ்ணவர்³தமநி || 11-42 ||

வ்யாதி³தே³ஸ க³ணஸோ⁵த² பார்ஸ்வகா³ந்கார்மு³காபி⁴ஹரணய மைதி²ல: |
தைஜஸஸ்ய த⁴நுஷ: ப்ரவ்ரு²த்தயே தோயதா³நிவ ஸஹஸ்ரலோசந: || 11-43 ||

தத்ப்ரஸுப்தபு⁴ஜகே³ந்³ரபீ⁴ஷ்ணம் வீக்ஷய தா³ஸரதி²ரா³த³தே³ த⁴நு: |
வித்³ருதக்ரதும்ரு²கா³நுஸாரிணம் யேந பா³ணமஸ்ரு²ஜத்வ்ரு²ஷத்⁴வஜ: || 11-44 ||

ஆததஜ்யமகரோத்ஸ ஸம்ஸதா³ விஸ்மயஸ்திமிதநேத்ரமீக்ஷித: |
ஸைலஸாரமபி நாதியத்நத: புஷ்பசாபமிவ பேஸலம் ஸ்மர: || 11-45 ||

ப⁴ஜ்யமாநமதிமாத்ரகர்ஷ்ணாத்நேந வஜ்ரபருஷஸ்வநம் த⁴நு: |
பா⁴ர்³க³வாய த்³ரு²ட⁴மந்யவே புந: க்ஷத்ரமுத்³யதமிவ ந்யவேத³யத் || 11-46 ||

த்³ரு²ஷ்டஸாரமத² ருத்³ரகார்மு³கே வீர்யஸூ³ல்கமபி⁴ந்நத்³ய மைதி²ல: |
ராக⁴வாய தநயாமயோநிஜாம் ரூபிணீம் ஸ்ரியமிவ ந்யவேத³யத் || 11-47 ||

மைதி²ல: ஸபதி³ ஸத்யஸங்க³ரோ ராக⁴வாய தநயாமயோநிஜாம் |
ஸம்நிதௌ⁴ த்³யுதிமதஸ்தபோநிதே⁴ரக்³நிஸாக்ஷிக இவாதிஸ்ரு²ஷ்டவாந் || 11-48 ||

ப்ராஹிணேச்ச மஹிதம் மஹாத்³யுதி: கோஸலாதி⁴பதயே புரோத⁴ஸம் |
ப⁴ரு²த்யபா⁴வி து³ஹிது: பரி³க்³ரஹாத்³தி³ஸ்யதாம் குலமித³ம் நிமேரிதி || 11-49 ||

அந்வியேஷ ஸத்³ரு²ஸீம் ஸ ச ஸ்ருஷாம் ப்ராப சைநமநுகூலவாக்³த்³விஜ: |
ஸத்³ய ஏவ ஸுக்ரு²தாம் ஹி பச்யதே கல்பவ்ரு²க்ஷப²லத⁴ர்மி காங்க்ஷிதம் || 11-50 ||

தஸ்ய கல்பிதபுரஸ்க்ரியாவிதே:⁴ ஸூஸ்ருவாந்வசநமக்³ரஜ்ந்ந: |
உச்சசால ப³லபி⁴த்ஸகோ² வஸீ ஸைந்யரேணுமுஷிதார்க்³தி⁴தி: || 11-51 ||

ஆஸஸாத³ மிதி²லாம் ஸ வேஷ்டயந்³பீ³தோபவநபாத³பாம் ப³லை: |
ப்ரீ³தி³ரோத⁴மஸஹிஷ்ட ஸா புரீ ஸத்ரீவ காந்தபரிபோ⁴க்³மாயதம் || 11-52 ||

தௌ ஸமேத்ய ஸமயே ஸ்தி²தாவுபௌ⁴ பூ⁴பதீ வருணவாஸவோபமௌ |
கந்யகாதநயகௌதுகக்ரியாம் ஸ்வப்ரபா⁴வஸத்³ரு³ஸீம் விதேநது: || 11-53 ||

பார்தி²வீமுத³வஹத்³ரகூ⁴த்³வஹோ லக்ஷமணஸ்தத்³நுஜாமதோ²ர்மிலாம் |
யௌ தயோரவரஜௌ வரௌஜஸௌ தௌ குஸத்³வஜஸு⁴தே ஸுமத்³யமே || 11-54 ||

தே சதுர்த²ஸஹிதாஸ்த்ரயோ ப³பு: ⁴ஸூநவோ நவவதூ⁴பரிக்க³ரஹா: |
ஸாமதா³ந்விதி⁴பே⁴த்³நிக்³ரஹா: ஸித்³தி⁴மந்த இவ தஸ்ய பூ⁴பதே: || 11-55 ||

தா நராதி⁴பஸு⁴தா ந்ரு³பா⁴தம்ஜஸ்தே ச தாபி⁴ரக³மந்³ரு³தார்த²தாம் |
ஸோ⁵ப⁴வத்³வரவதூ⁴ஸமா³க³ம: ப்ரத்யயப்ரக்ரு³தியோ³ஸம்நிப: ⁴ || 11-56 ||

ஏவமாத்தரதிராத்மஸம்ப⁴வாம்ஸ்தாந்நிவேஸ்ய சதுரோ⁵பி தத்ர ஸ: |
அத்⁴வஸு த்ரிஷு விஸ்ரு³ஷ்டமேதி²ல: ஸ்வாம் பு³ம் த³ஸரதோ² ந்யவர்தத || 11-57 ||

தஸ்ய ஜாது மருத: ப்ரதீபகா³ வர்த்மஸு த்⁴வஜதருப்ரமாதி²ந: |
சிக்லிஸூ³ப்⁴ரு³ஸதயா வருதி²நீமுத்தடா இவ நதீ³ரயா: ஸ்த²ஸீம் || 11-58 ||

லக்ஷயதே ஸ்ம தத்³நந்தரம் ரவி³ப்³த்³த⁴பீ⁴மபரிவேஷமண்ட³ல: |
வைநதேயஸமிதஸ்ய போ⁴கி³நோ போ⁴க³வேஷ்டி⁴த இவ ச்யுதோ மணி: || 11-59 ||

ஸ்யேநபக்ஷபரிதூ⁴ஸராலகா: ஸாந்த⁴யமேக⁴ருதி⁴ரார்த்³ரவாஸஸ: |
அங்க³நா இவ ரஜஸ்வலா தி³ஸோ நோ ப³பூ⁴வுரவலோகநக்ஷமா: || 11-60 ||

பா⁴ஸ்கரஸ்ச தி³ஸமத்⁴யுவாஸ யாம் தாம் ஸ்ரிதா: ப்ரதிப⁴யம் வவாஸிரே |
க்ஷத்ரஸோணிதி³ரு³க்ரியோசிதம் சோத்³யந்த்ய இவ பா⁴ர்க³வம் ஸிவா: || 11-61 ||

தத்ப்ரதீபவநாதி³வைக்ரு³தம் ப்ரேக்ஷய ஸாந்திமதி⁴க்ரு³த்ய க்ரு³த்யவித்³ |
அந்வயங்க்த கு³ருமீஸ்வர: க்ஷிதே: ஸ்வந்தமித்யலக⁴யத்ஸ தத்³வ்யதா²ம் || 11-62 ||

தேஜஸ: ஸபதி³ ராஸிருத்தி²த: ப்ராது³ராஸ கில வாஹி²முகே² |
ய: ப்ரம்ரு³ஜ்ய நயநாநி ஸைநிகைர்லக்ஷணீயபுருஷாக்ரு³தி³ஸிராத் || 11-63 ||

பித்ர்யவம்ஸமுபவீதலக்ஷணம் மாத்ரு³கம் ச த⁴நுரு³ஜிதம் த³த⁴த் |
ய: ஸஸோம இவ க⁴ர்மத்³தி⁴தி: ஸத்³விஜிஹ்வ இவ சந்த³நத்³ரும: || 11-64 ||

யேந ரோஷபருஷாத்மந: பிது: ஸாஸநே ஸ்தி²தி⁴பி⁴தோ³ஸி³பி தஸ்து²ஷா |
வேபமாநஜநீஸிரஸ்சி²தா³ ப்ராக³ஜீயத க்⁴ரு³ண ததோ மஹீ || 11-65 ||

அக்ஷப்³ஜவலயேந நிர்³பௌ⁴ த³க்ஷிணஸ்ரவணஸம்ஸ்தி²தேந ய: |

க்ஷத்ரியாந்தகரணைகவிம்ஸதேர்வ்யாஜபூர்வக³ணநாமிவோத்³வஹந் || 11-66 ||

தம் பிதூர்வத⁴வேந மந்யநா ராஜவம்ஸநித⁴நாய தீ³க்ஷிதம் |

பா³லஸூநூரவலோக்ய பா⁴ர்க³வம் ஸ்வாம் த³ஸாம் ச விஷஸாத³பார்தி²வ: || 11-67 ||

நாம ராம இதி துல்யமாத்தமஜே வர்தமாநமஹிதே ச தா³ருணே |

ஹ்ரு³த³யமஸ்ய ப⁴யதா³யி சாப⁴வத்³ரநஜாதமிவ ஹாரஸர்பயோ: || 11-68 ||

அர்க⁴யமர்க⁴யமிதி வாதி³நம் ந்ரு³பம் ஸோ⁵நவேக்ஷய ப⁴ரதா³க்³ரஜோ யத: |

க்ஷத்ரகோபத்³ஹநார்சிஷம் தத: ஸந்த³தே⁴ த³ரு³ஸமுத³க்³ரதாரகாம் || 11-69 ||

தேந கார்முகநிஷக்தமுஷ்டிநா ராக⁴வோ விக³தபீ: 4 புரோக³த: |

அங்கு³லீவிவரசாரிணம் ஸரம் குர்வதா நிஜக³தே³ யுயத்ஸுநா || 11-70 ||

க்ஷத்ரஜாதமபகாரவாரி மே தந்நிஹத்ய ப³ஹுஸ: ஸமம் க³த: |

ஸுப்தஸர்ப இவ த³ண்ட³க⁴ட்டநாத³ரோஷிதோ⁵ஸமி தவ விக்ரமஸ்ரவாத் || 11-71 ||

மைதி²லஸ்ய த⁴நூரந்யபார்தி²வைஸ்தவம் கிலாநமிதபூர்வமக்ஷணை: |

தந்நிஸம்ய ப⁴வதா ஸமர்த²யே வீர்யஸ்ரு³ங்க³மிவ ப⁴க்³நமாத்தமந: || 11-72 ||

அந்யதா³ ஜக³தி ராம இத்யயம் ஸப்³த³ உச்சரித ஏவ மாமகா³த் |

வீர³மா³வஹிதா மே ஸ ஸம்பர்தி வ்யஸ்தவ்ரு³த்திருத³யோந்மு³கே² த்வயி || 11-73 ||

பி³ப⁴ரதோ⁵ஸ்த்ரமசலே⁵ப்யகுண்டி²தம் த³வௌ ரூப மம மதௌ ஸமாக³ஸௌ |

தே⁴நுவத்ஸஹரணுச்ச ஹையஸ்தவம் ச கீர்திமபஹர்துமுத³யத: || 11-74 ||

க்ஷத்ரியாந்தகரணை⁵பி விக்ரமஸ்தேந மாமவதி நாஜிதே த்வயி |

பாவகஸ்ய மஹிமா ஸ க³ண்யதே கக்ஷவஜ்ஜலதி ஸாக³ரே⁵பி ய: || 11-75 ||

வித்³தி⁴ சாத்தப³லமோஜஸா ஹரேரஸ்வரம் த⁴நூரபா⁴ஜி யத்த்வயா |

கா²தமுலமநிலோ நதீ³ரயை: பாதயத்யபி ம்ரு³து³ஸ்தத³ருமம் || 11-76 ||

தந்மதீ³யமித³மாயுத⁴ம் ஜ்யயா ஸங்க³மய்ய ஸஸரம் விக்ரு³ஷ்யதாம் |

திஷ்ட²து ப்ரத⁴வமேவமப்பஹம் துல்யபா³ஹுதரஸா ஜிதஸ்த்வயா || 11-77 ||

காதரோ⁵ஸி யதி³ வோத்³க³தார்சிஷா தர்ஜித: பரஸுதா⁴ரயா மம |

ஜ்யாநிகா⁴தகடி²நாங்கு³விர்வ்ரு³தா² ப³த⁴யதாமப⁴யயாசநாஞ்ஜலி: || 11-78 ||

ஏவமுத்தவதி பீ⁴மத³ர்ஸநே பா⁴ர்க³வே ஸ்மிதவிகம்பிதாத⁴ர: |

தத்³த⁴நூர்க்³ரஹணமேவ ராக⁴வ: ப்ரத்யபத்³யத ஸமர்த²முத்தரம் || 11-79 ||

பூர்வஜந்மத⁴நுஷா ஸமாக³த: ஸோ⁵திமாத்தரலகு⁴த³ர்ஸநோ⁵ப⁴வத் |
கேவலோ⁵பி ஸுப⁴கோ³ நவாம்பு³த: கிம் புநஸ்த்ரித³ஸசாபலாக்ரு³சி²த: || 11-80 ||

தேந பூ⁴மிநிஹிதைககோடி தத்கார்முகம் ச ப³நிநாதி⁴ரோபிதம் |
நிஷ்ப்ரப⁴ஸ்ச ரிபுராஸ பூ⁴ப⁴ரு³தாம் தூ⁴மஸேஷ இவ தூ⁴மகேதந: || 11-81 ||

தாவுபா⁴வபி பரஸ்பரஸ்தி²தௌ வர்த⁴மாநபரிஹீநதேஜஸௌ |
பஸ்யதி ஸம் ஜநதா தி³நாத்யயே பார்வணௌ ஸஸிதி³வாகராவிவ || 11-82 ||

தம் க்ரு³பாமுது³ரவேக்ஷய பா⁴ர்க³வம் ராக⁴வ: ஸ்க²விதவீர்யமாத்மநி |
ஸ்வம் ச ஸம்ஹிதமமோக⁴மாஸூக³ம் வ்யாஜஹார ஹரஸூ³நுஸம்நிப: || 11-83 ||

ந ப்ரஹ்ர்துமலமஸ்மி நிர்³த³யம் விப்ர இத்யபி⁴ப⁴த்யபி த்வயி |
ஸம்ஸ கிம் க³திமநேந பத்ரிண ஹந்மி லோகமுத தே மகா²ர்ஜிதம் || 11-84 ||

ப்ரத்யவாச தம்ரு³ஷிர்ந தத்த்வதஸ்த்வாம் ந வேத்³மி புருஷம் புராதநம் |
கா³ம் க³தஸ்ய தவ தா⁴ம வைஷ்ணவம் கோபிதோ ஹ்யஸி மயா தி³த்³ரு³க்ஷுண ||
11-85 ||

ப⁴ஸ்மஸாத்க்ரு³தவத: பித்ரு³த்³விஷ: பாத்தரஸாச்ச வஸுதா⁴ம் ஸஸாக³ராம் |
ஆஹிதோ ஜயவிபரியோ⁵பி மே ஸ்லாக்⁴ய ஏவ பரமேஷ்டி²நா த்வயா || 11-86 ||

தத்³க³திம் மதிமதாம் வரேப்ஸிதாம் புண்யதீர்த²க³மநாய ரக்ஷ மே |
பீ⁴யிஷ்யதி ந மாம் கி²லீக்ரு³தா ஸ்வர்க³பத்³த⁴திரமோக⁴லோலுபம் || 11-87 ||

ப்ரத்யபத்³யத ததே²தி ராக⁴வ: ப்ராங்முக²ஸ்ச விஸஸர்ஜ ஸாயகம் |
பா⁴ர்க³வஸ்ய ஸுக்ரு³தோ⁵பி ஸோ⁵ப⁴வத்ஸ்வர்க³மார்க³பரி⁴கோ⁴ து³ரத்யய: || 11-
88 ||

ராக⁴வோ⁵பி சரணௌ தபோநிதே:⁴ க்ஷம்யதாமிதி வத³ந்ஸமஸ்ப்ரு³ஸத் |
நிர்ஜிதேஷு தரஸா தரஸ்விநாம் ஸத்ருஷு ப்ரணதிரேவ கீர்தயே || 11-89 ||

ராஜஸத்வமவதூ⁴ய மாத்ரு³கம் பித்ர்யமஸ்மி க³மித: ஸமம் யதா³ |
நந்வநிந்தி³தப²லோ மம த்வயா நிக்³ரஹோ⁵ப்யயமநுக்³ரு³ஹீக்ரு³த: || 11-90 ||

ஸாத⁴யாம்யஹமவிக்⁴நமஸ்து தே தே³வகார்யமுபபாத³யிஷ்யத: |
ஊசிவாநிதி வச: ஸலக்ஷமணம் லக்ஷமணக்³ரஜம்ரு³ஷிதிரோத³தே⁴ || 11-91 ||

தஸ்மிந்க³தே விஜயிநம் பரிரப⁴ய ராமம்
ஸ்நேஹாத³மந்யத பிதா புநரேவ ஜாதம் |

தஸ்யாப⁴வத்க்ஷணஸூச: பரிதோஷலாப:⁴

கக்ஷாக்³நிலங்கி⁴ததரோரிவ வ்ரு³ஷ்டிபாத: || 11-92 ||

அத² பதி² க³மயித்வா க்லு³ப்தரம்யோபகார்யே

கதிசித³வநிபால: ஸர்வரீ: ஸர்வகல்ப: |

புரமவிஸுத³யோத்⁴யாம் மைதி²லீத³ர்ஸநீநாம்

குவலயிதக³வாக்ஷாம் லோசநைரங்க³நாநாம் || 11-93 ||

இதி ஸ்ரீரகு⁴வம்ஸே மஹாகாவ்யே கவிஸ்ரீகாலிதா³ஸக்ரு³தௌ

ஸீதவிவாஹவ்ரணநோ நாமைகாத³ஸ: ஸர்க:³ ||

Encoded and Proofread by Arvind Kolhatkar akolhatkar at rogers.com

---

Raghuvansha 11 by Kalidas

pdf was typeset on March 24, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

